

Szénhidrogének-alkánok Uhlovodíky - alkány

TK: 16.-21. oldal

Füzetbe leírni:

A szénhidrogének a C és H kételemű vegyületei. A C mindig négy kötésű és a H egykötésű.

Szénhidrogének közé tartoznak: alkánok
alkének
alkínek
cikloalkánok
arének

Alkánok:

- nyílt szénláncú szénhidrogének, a C atomok között egyes kötés található, „án” végződést kapnak.
- általános képletük: C_nH_{2n+2} , $n = 1, 2, 3, \dots$

Név	Molekulaképlet	Csoportképlet
metán	CH_4	CH_4
etán	C_2H_6	$CH_3 - CH_3$
propán	C_3H_8	$CH_3 - CH_2 - CH_3$
bután	C_4H_{10}	$CH_3 - CH_2 - CH_2 - CH_3$
pentán	C_5H_{12}	$CH_3 - CH_2 - CH_2 - CH_2 - CH_3$
hexán	C_6H_{14}	
heptán	C_7H_{16}	
oktán	C_8H_{18}	
nonán	C_9H_{20}	
dekán	$C_{10}H_{22}$	

- fizikai tulajdonságuk:
- $CH_4 - C_4H_{10}$ - gázneműek
- $C_5H_{12} - C_{17}H_{36}$ - cseppfolyósak
- $C_{18}H_{38}$ -től a többi szilárd
- szintelen gyúlékony anyagok
- elégetve szén-dioxiddá és vízzé alakulnak
- **metán:** CH_4 – szintelen gáz a földgáz 95%-át alkotja, bányákban mint sújtólég is metán, mocsarakban mint mocsárgáz keletkezik, biogáz fő alkotórésze, sűrűsége kisebb a levegőnél. Háztartásban mint fűtőanyagot használják. Üvegházhatású gáz, hozzájárul a globális felmelegedéshez.
- **etán:** C_2H_6 – földgázban található, szagtalan gáz, gyúlékony, levegővel robbanóelegyet alkot, fűtőanyag
- **propán:** C_3H_8 } földgázban fordulnak elő, gyúlékonyak, fűtőanyagként használják
- **bután:** C_4H_{10} } őket, gázneműek, földgázból és kőolajból állítják elő, könnyen cseppfolyósíthatók, gázöngyújtókat töltenek velük.

- 5-10 szénatomot tartalmazó szénhidrogének a benzinben fordulnak elő, kőolaj desztillációjával állítják elő őket. Minél magasabb oktánszámú a benzin, annál jobb minőségű.

Ismételd át a megbeszélte számításokat!

A tesztet a csütörtöki Zoom óra keretén belül fogjuk írni.

A tesztet a következő linken találod meg.

https://redmenta.com/?solve&qs_id=1203552485

A teszt megoldásának időpontja:

csütörtök 10:10 – 10:20 között

A füzetbe leírt tananyagot kérem szépen lefényképezni és elküldeni messengeren szerda estig.

Köszönöm

